

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2018 – 2019

Probă scrisă

Limba și literatura română

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Acțiunea se petrece în București, în holul casei lui Sergiu. [...]

MIHAI (care a urmărit atent toată conversația): *Ce-ar fi să mergem după-masă la un film?* (Nu răspunde nimeni.)

ZAMFIR (lui Sergiu): *Știu că nu admiti să mă mai amestec în pregătirea ta, dar cu nopțile pierdute ai putea s-o lași mai moale totuși.*

SERGIU: *Ai dreptate, nu-mi place să te amesteci.*

CLAUDIA: *Dacă nu te porți ca un băiețel cuminte, domnul Zamfir o să te tragă de urechi.* [...]

SERGIU (enervat, ridicându-se): *Eu nu sunt [...] un petrecăreț. Și mai terminați odată cu dădăceala și cu pretențiile astea.* (Intră în apartamentul lui, trântind violent ușa.)

CLAUDIA (încearcă să deschidă ușa, dar e încuiată): *Sergiu, deschide și cere-ți imediat scuze.* (Pauză.) *Altfel plec.* (Niciun răspuns. Claudia își culege poșeta de pe masă și se îndreaptă spre ieșire.) [...]

ZAMFIR: *Am impresia că nu prea merg grozav lucrurile între ei.* [...]

MIHAI: *Nu știu.* [...] *Trebuie să fie altceva.*

ZAMFIR: *Ce vrei să spui?*

MIHAI: *Că și eu sunt îngrijorat pentru el. S-a schimbat mult de la întoarcere și-i sare țandăra din orice. Ca să-ți spun drept, nici nu știu cum să mă mai port cu el.*

ZAMFIR: *Nu cumva are dreptate când bănuiește că-l menajezi?*

MIHAI: *Nu, asta nu-i adevărat, dar...*

ZAMFIR: *Ascultă, băiatule, pe mine n-are rost să-ncerci să mă duci cu vorba. Și eu mi-am dat seama că atunci când ți-a făcut semn să-l depășești puteai s-o faci.* (Mihai tace.) *De ce taci?* [...] *Sportul e sport și ceea ce faci tu o fi frățesc, dar e nesportiv și neserios.*

MIHAI: *Zău, nene Zamfir, că n-o fac anume. Deși e limpede că nu-i în forma lui cea mai bună, nu mă pot pune cu Sergiu.* (Pauză.) *Și acum are nevoie mai mult ca oricând de încredere în el.*

ZAMFIR: *Pentru asta trebuie ambiționat, nu înșelat. Făgăduiește-mi că la antrenamentele următoare ai să dai tot ce poți. Să vezi cum îl dezmoțim!*

MIHAI: *Bine, o să încerc.*

SERGIU (intrând): *De ce tăceți? Tot despre mine vorbeți? Alt subiect de conversație nu mai găsiți?*

(Se înfurie treptat.) *Terminați odată să vă holbați la mine.* [...] (Lui Mihai. Are un ton rece, profesoral, dar sub care se ascunde o mare solitudine*) *Te-am urmărit foarte atent zilele astea. Ești în progres vizibil. Ai câștigat un fuleu* remarcabil și un ritm de ceasornic. Dar nu trebuie să uiți că pentru alergătorul de cursă lungă instalarea într-un stil fix poate fi primejdioasă. Mai ales când ai adversari de talie. Cred că ar trebui să ajungi la o alternanță care să-ți permită...*

(Pe această replică neterminată se stinge încet lumina. E seară. Scena e luminată discret. [...])

Horia Lovinescu, *Ultima cursă*

*solitudine – atitudine plină de grijă, de bunăvoință

*fuleu – alergare în pas mare, mâinile mișcându-se în ritmul picioarelor

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *făgăduiește*, *primejdioasă*. **4 puncte**

2. Menționează un rol al cratimei în secvența *n-are rost*. **4 puncte**

3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvența:

ZAMFIR (lui Sergiu): *Știu că nu admiti să mă mai amestec în pregătirea ta* [...].

CLAUDIA: *Dacă nu te porți ca un băiețel cuminte, domnul Zamfir o să te tragă de urechi.* **4 puncte**

4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *Și mai terminați odată cu dădăceala și cu pretențiile astea.* (Intră în apartamentul lui, trântind violent ușa.) **4 puncte**

5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care Zamfir crede că Sergiu trebuie ambiționat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul dramatic a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

La peste o sută de ani de când a fost scrisă, cartea lui Kenneth Grahame, „Vântul prin sălcii”, apare într-o variantă electronică accesibilă și gratuită, tradusă integral, cu talent, duioșie și multă dragoste de Gabriela Monica Rusu, ilustrată cu la fel de multă dragoste și plăcere a jocului de acțiune Adela Lazăr. Cartea lui Grahame este un minunat cadou pentru copii – dar și pentru cei mari. Cel dintâi care a descoperit acest lucru a fost, nici mai mult nici mai puțin decât președintele de la vremea aceea (1908) al Statelor Unite, Theodore Roosevelt (primul dintre cei doi Roosevelt, cum se știe). Scoțianul Grahame, care credea în povești (că doar de-asta le scria), era și extrem de încăpățânat și, fiindcă nu a reușit să găsească un editor în Regatul Unit (al Marii Britanii, Irlandei și Scoției, cum se numea Anglia pe-atunci), s-a hotărât, plin de obrăznicie, să îi trimită cartea – direct – celui mai puternic om din lume, cu rugămintea să o recomande. Dar președinții... sunt oameni ocupați, așa că dl. Roosevelt, la fel de ursuz ca dl. Bursuc, aruncă într-un colț cartea și uită de ea. Lucrurile ar fi rămas așa dacă Roosevelt n-ar fi avut copii – curioși, insistenți, care voiau tot timpul povești noi – și o mamă care să le citească, într-o doară, istorisirile [...]. Glasul doamnei Roosevelt și farmecul nostalgic al poveștii l-au prins pe ilustrul om de stat în timp ce medita, în camera lui ovală de alături, la lucrurile serioase și foarte importante pe care oamenii mari – și cei foarte mari – le au de făcut.

Așa s-a stărnit „Vântul prin sălcii”, care a ajuns, prin studiourile Disney, scenariu și film de desene animate, apoi piesă de teatru, musical pe Broadway, marele bulevard teatral din New York, apoi s-a transformat în scenariu de film [...] cu mare succes. A ajuns un titlu atât de cunoscut, încât nu se mai știe exact cine a scris cartea, care rămâne, totuși, inegalabilă și unică în literatura pentru copii. Este cartea preferată a lui A. A. Milne, [...] care a fost primul dintre cei care au adaptat-o pentru scenă în Anglia.

Alina Nelega, A fost odată un scriitor foarte încăpățânat,
text publicat pe www.liternet.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - originea autorului cărții „Vântul prin sălcii”;
 - numele celui care a adaptat pentru scenă, în Anglia, cartea „Vântul prin sălcii”. **4 puncte**
2. Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost extras fragmentul de mai sus. **4 puncte**
3. Menționează modul și timpul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Glasul doamnei Roosevelt și farmecul nostalgic al poveștii l-au prins pe ilustrul om de stat.* **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și o propoziție subordonată, precizând felul acesteia: *A ajuns un titlu atât de cunoscut, încât nu se mai știe exact cine a scris cartea, care rămâne, totuși, inegalabilă și unică în literatura pentru copii.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *dacă*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută acasă sau la școală, în timpul unei activități de lectură. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2018 – 2019

Probă scrisă
Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 1

- **Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *făgăduiește* – promite; *primejdioasă* – periculoasă etc.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
 2. menționarea unui rol al cratimei în secvența dată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează elidarea unei vocale) **4 puncte**
 3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a cuvintelor subliniate din secvența dată
 - câte 1 punct pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt (de exemplu: *ta* – conversiune/schimbarea valorii gramaticale; *băiețel* – derivare) **2 x 1 p. = 2 puncte**
 - câte 1 punct pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *ta* – adjectiv pronominal posesiv format prin conversiune din pronume posesiv; *băiețel* – format prin derivare cu sufixul *-el* de la substantivul *băiat*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
 4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte care conțin diftong din secvența dată (de exemplu: *mai*, *astea*, *lui*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
 5. câte 2 puncte pentru formularea, în câte un enunț, a oricăror două idei principale/secundare din textul dat **2 x 2 p. = 4 puncte**
- Notă!** În vederea acordării punctajului, nu este necesară precizarea tipului de idee (principală sau secundară).
6. – precizarea unui motiv pentru care Zamfir crede că Sergiu trebuie ambiționat (de exemplu: Zamfir crede că Sergiu trebuie ambiționat pentru a-și recăpăta încrederea în el.) **3 puncte**
– formularea răspunsului într-un enunț **1 punct**

B.

- câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două trăsături ale genului dramatic **2 x 2 p. = 4 puncte**
- câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului dramatic, valorificând fragmentul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**
(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a genului dramatic se acordă astfel:
 - prezentare detaliată a trăsăturii – 4 puncte
 - prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 puncte)
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Autorul cărții „Vântul prin sălcii” este scoțian.; A. A. Milne a adaptat pentru scenă, în Anglia, cartea „Vântul prin sălcii”.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autoarei (Alina Nelega) și a titlului articolului (*A fost odată un scriitor foarte încăpățânat*) **2 x 2 p. = 4 puncte**

3. – câte 1 punct pentru menționarea modului fiecărui verb subliniat (*a descoperit* – indicativ; *să găsească* – conjunctiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea timpului fiecărui verb subliniat (*a descoperit* – perfect compus; *să găsească* – prezent) **2 x 1 p. = 2 puncte**
4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*nostalgic* – atribut adjectival; *l-* – complement direct) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei părți de vorbire (*nostalgic* – adjectiv propriu-zis; *l-* – pronume personal) **2 x 1 p. = 2 puncte**
- Notă!** În vederea acordării punctajului, se va lua în considerare precizarea completă a fiecărei funcții sintactice, respectiv a fiecărei părți de vorbire.
5. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a propoziției principale (*A ajuns un titlu atât de cunoscut*) și a oricărei propoziții subordonate (de exemplu: *încât nu se mai știe exact*, *cine a scris cartea*; *care rămâne*, *totuși*, *inegalabilă și unică în literatura pentru copii*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– precizarea felului propoziției subordonate transcrise (de exemplu: *încât nu se mai știe exact* – propoziție subordonată circumstanțială consecutivă; *cine a scris cartea* – propoziție subordonată subiectivă; *care rămâne*, *totuși*, *inegalabilă și unică în literatura pentru copii* – propoziție subordonată atributivă) **2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *dacă* **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 punct
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate, introduse prin conjuncția subordonatoare *dacă* – 3 puncte

B.

- relatarea unei întâmplări: respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 puncte; respectarea parțială a succesiunii logice a faptelor – 4 puncte; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2 puncte **6 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2 x 1 p. = 2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**